

Jurisprudentie

ARBEIDSVERHOUDINGEN

Hof Arnhem-Leeuwarden 8 juli 2014

ECLI:NL:GHARL:2014:5487 (*Olympic Gym B.V. (Olympic Gym)/Geïntimeerde*)

Inleiding

Olympic Gym exploiteert een sportschool, waar geïntimeerde stage liep. In het kader van deze stage hebben partijen een schriftelijke praktijkovereenkomst (hierna: overeenkomst) gesloten met een looptijd van 1 augustus 2009 tot en met 31 juli 2010. Tijdens de looptijd van de overeenkomst mocht geïntimeerde kosteloos in privé sporten in de sportschool van Olympic Gym. Op 30 oktober 2009 is geïntimeerde tijdens het begeleiden van een cliënt in de sportschool ten val gekomen. Geïntimeerde heeft hierbij zijn knie gebroken.

Bij de kantonrechter heeft geïntimeerde een verklaring voor recht gevorderd dat Olympic Gym aansprakelijk is voor de geleden schade. Geïntimeerde baseerde zijn vordering op artikel 7:658 lid 2 in samenhang met lid 4 BW. Daarnaast heeft geïntimeerde gesteld dat er sprake zou zijn van aansprakelijkheid op grond van artikel 6:170 BW; een sportinstructeur van Olympic Gym zou aan geïntimeerde hebben opgedragen om een cliënt te begeleiden, terwijl de sportinstructeur wist dat daar specialistische begeleiding voor was vereist en geïntimeerde daarin onervaren was. Voorts stelt geïntimeerde dat Olympic Gym op basis van goed werkgeverschap ex artikel 7:611 BW voorzieningen zou hebben moeten treffen om zijn schade te voorkomen of beperken. Olympic Gym stelt zich op het standpunt dat geïntimeerde ten tijde van het ongeval zelf aan het sporten was en niet als stagiair aan het werk zou zijn. Geïntimeerde zou op eigener beweging een bezoeker van de sportschool hebben begeleid.

De kantonrechter heeft de vordering van geïntimeerde op grond van artikel 7:658 BW toegewezen. Olympic Gym heeft hiertegen beroep ingesteld.

Beoordeling

Het hof volgt het oordeel van de kantonrechter dat geïntimeerde in het bewijs van zijn stelling, dat het ongeval geïntimeerde in de uitoefening van zijn werkzaam-

heden is overkomen (artikel 7:658 lid 2 BW), is geslaagd. Aan de hand van getuigenverklaringen is komen vast te staan dat het ongeval op 30 oktober 2009 in de ochtend heeft plaatsgevonden. Uit een eerdere e-mail van Olympic Gym volgt dat geïntimeerde die ochtend was ingedeeld om te werken. Door Olympic Gym is onvoldoende aangetoond dat, zoals gesteld, geïntimeerde die ochtend zijn dienst zou hebben geruild met een andere stagiair. Daar komt bij dat een tweetal stagiairs hebben verklaard dat zij die ochtend met geïntimeerde hebben gewerkt. Dit sluit aan bij de getuigenverklaring van geïntimeerde zelf. Het voorgaande weegt volgens het hof zwaarder dan de verklaringen van vier andere getuigen die stellen dat geïntimeerde op 30 oktober 2009 's ochtends aanwezig zou zijn geweest in de sportschool in zijn sportkleding. Relevant is verder dat de toedracht van het ongeval een werkgerelateerde bezigheid is, namelijk dat geïntimeerde een bezoeker van de sportschool begeleidde naar de douche.

Het verzoek van Olympic Gym om een aantal getuigen (opnieuw) te horen wordt door het hof verworpen. Olympic Gym heeft niet gesteld wat deze getuigen nog meer of anders zouden kunnen verklaren.

Het hof concludeert derhalve dat geïntimeerde in de uitoefening van zijn werkzaamheden schade heeft geleden. Hiervoor maakt geen verschil of Olympic Gym daadwerkelijk de sportinstructeur een instructie heeft gegeven om de bezoeker van de sportschool naar de douche te begeleiden. Het vereiste dat werknemer de schade in de uitoefening van zijn werk is overkomen moet namelijk ruim worden uitgelegd. In onderhavig geval is aan dit vereiste voldaan omdat vaststaat dat geïntimeerde ten tijde van het ongeval als stagiair aan het werk was en doende was een bezoeker van de sportschool van Olympic Gym te begeleiden. Dit wordt niet anders indien geïntimeerde de bezoeker van de sportschool op eigen initiatief zou hebben begeleid en hij daarmee mogelijkserwijs bij het verrichten van die werkzaamheden is afgeweken van de hem gegeven opdracht. Het daarop gerichte bewijsaanbod van Olympic Gym tot het horen van aanvullende getuigen wordt daarom afgewezen.

De stelling van Olympic Gym dat zij aan haar zorgplicht als bedoeld in artikel 7:658 lid BW heeft voldaan wordt evenmin gevolgd. Deze zorgplicht beoogt geen absolute waarborg te scheppen voor de bescherming van werknemer, maar vergt wel een hoog veiligheidsniveau van de betrokken werkruimte, werktuigen en gereedschappen, alsmede van de organisatie van de werkzaamheden. Voorts is vereist dat de werkgever het op de omstandigheden van het geval toegesneden toezicht houdt op behoorlijke naleving van de door hem gegeven instructies.

Olympic Gym wordt aangerekend dat zijzelf heeft gegeven dat de bezoeker van de sportschool in kwestie gespecialiseerde begeleiding nodig had. Hoewel Olympic Gym stelt dat zij begeleiding van zulke bezoekers normaliter niet overlaat aan stagiaires, heeft Olympic Gym nagelaten aan te tonen dat in het onderhavige geval aan geïntimeerde is verzocht de begeleiding van de bezoeker in kwestie aan anderen over te laten. Dat de beperkingen van de bezoeker van de sportschool bij geïntimeerde bekend waren, is eveneens onvoldoende voor het oordeel dat Olympic Gym geïntimeerde genoegzaam heeft geïnstrueerd omtrent de van hem verwachte omgang met de bezoeker. Op basis hiervan wordt geoordeeld dat Olympic Gym niet aan haar zorgplicht heeft voldaan.

Beslissing

Het hof verwerpt het beroep van Olympic Gym en bekrachtigt het vonnis van de kantonrechter. Olympic Gym wordt veroordeeld in de proceskosten van het hoger beroep.

College van Arbiters KNVB 29 augustus 2014

Nr. 1408 (*Timo Letschert/Roda JC B.V. (Roda JC)*)

Inleiding

Letschert en Roda JC hebben op 31 januari 2014 een arbeidsovereenkomst gesloten voor de duur van vijf maanden, tot en met 30 juni 2014 (hierna: de arbeidsovereenkomst). In de arbeidsovereenkomst is bepaald dat Roda JC een eenzijdig recht heeft om de arbeidsovereenkomst met twee jaar te verlengen, waardoor deze alsdan zal eindigen op 30 juni 2016. Indien Roda JC van dit recht gebruik wenst te maken, dient Roda JC Letschert uiterlijk 1 juni 2014 door middel van een aangetekende brief in kennis te stellen.

Roda JC heeft bij aangetekende brief van 27 maart 2014 aan Letschert kenbaar gemaakt dat de eenzijdige optie wordt gelicht en de arbeidsovereenkomst voortduurt tot 30 juni 2016. Letschert heeft daarop (destijds) niet gereageerd. Letschert heeft het seizoen 2013/2014 bij Roda JC voltooid en heeft deelgenomen aan alle voorbereidingen, alsmede een aantal (competitie)wedstrijden van Roda JC in het seizoen 2014/2015. Roda JC heeft in de periode na 1 juli 2014 het salaris alsmede aanvullende vergoedingen voldaan conform de bepalingen uit de arbeidsovereenkomst.

Op 3 juli 2014 heeft de zaakwaarnemer van Letschert de ongeldigheid ingeroepen van de eenzijdige optie tot verlenging, omdat de duur van de optie excessief zou zijn. Voorts stelde de zaakwaarnemer zich op het standpunt dat Letschert niet eerder wetenschap had kunnen hebben van de ongeldige optie en dat Letschert derhalve transfervrij zou zijn.

Letschert verzoekt op 26 augustus 2014 bij verzoekschrift de arbitragecommissie, kort gezegd, om voor recht te verklaren dat de eenzijdige verlengingsoptie in de arbeidsovereenkomst nietig is, althans vernietigbaar, en dat nimmer een optioneel contract voor twee jaar tussen Roda JC en Letschert tot stand is gekomen. Daarnaast verzoekt Letschert de arbitragecommissie om Roda JC te veroordelen in de proceskosten. Roda JC stelt zich op het standpunt dat het optiebeding rechtsgeldig is overeengekomen en de arbeidsovereenkomst voortduurt tot 30 juni 2016.

Beoordeling

In haar vonnis van 4 juni 2004 (*AFC Ajax B.V./Trabelsi*) heeft de arbitragecommissie bepaald dat een optiebeding is aan te merken als een beding als bedoeld in artikel 6:219 lid 3 BW en daarom niet onverenigbaar is met de ontslagbeschermingsbepalingen uit Boek 7 titel 10 BW. Evenmin achtte de arbitragecommissie in deze zaak een optiebeding onverenigbaar met het gesloten systeem van ontslagbescherming in engere zin. Derhalve dient in de onderhavige zaak het algemene beroep van Letschert op nietigheid te worden afgewezen. Ook uit de uitspraken van de FIFA Dispute Resolution Chamber en het Court of Arbitration for Sport volgt niet dat een optiebeding naar zijn aard niet geldig wordt geacht, nog daargelaten dat de arbitragecommissie niet rechtstreeks gebonden is aan deze uitspraken.

Een eenzijdig optiebeding kan in een individueel geval, afhankelijk van de omstandigheden van het geval, echter niet altijd als rechtsgeldig worden aangemerkt. Beide partijen stellen zich in deze zaak op het standpunt dat de arbitragecommissie de rechtsgeldigheid van een dergelijk beding dient te toetsen aan een vijftal criteria: (i) de potentiële maximumduur van het dienstverband mag niet excessief lang zijn, (ii) de optielichting dient geruime tijd voor de expiratedatum van de initiële arbeidsovereenkomst aan de speler te zijn medegedeeld, (iii) het salaris dat de speler zal gaan verdienen indien de optie wordt gelicht dient reeds in het eerste contract te zijn benoemd, (iv) de speler moet voordeel hebben van het lichten van de optie en (v) de optie dient duidelijk aan gegeven en benadrukt te zijn in de arbeidsovereenkomst waarbij de speler volledig op de hoogte dient te zijn van de gevolgen op moment van ondertekening van de arbeidsovereenkomst.

De arbitragecommissie is van oordeel dat deze vijf criteria de arbitragecommissie op zichzelf niet binden. De vijf criteria kunnen echter wel een rol spelen in een individueel geval, bijvoorbeeld als mogelijke uitwerking van

een wilsgebrek. Nu partijen zich in hun debat volledig en uitsluitend hebben gefocust op deze criteria zal de arbitragecommissie, mede in het licht van het vorenstaande en teneinde niet buiten de rechtsstrijd van partijen te treden, deze criteria in onderhavig geval behandelen.

Tussen partijen is niet in geding dat Roda JC tijdig een beroep op het optiebeding heeft gedaan. Daarnaast is er sprake van een substantiële salarisverbetering indien de optie wordt gelicht, althans heeft Roda JC onvoldoende onderbouwd dat hiervan geen sprake zou zijn, en is het salaris dat Letschert zou gaan verdienen opgenomen in de arbeidsovereenkomst. Het debat tussen partijen richt zich daarom op de duur van de optieperiode in vergelijking tot de initiële contractperiode en de wijze waarop Letschert is vertegenwoordigd rond de ondertekening van het contract.

Er is voldoende vast komen te staan dat Letschert als relatief jonge speler bij zijn vorige club (FC Groningen) op een dood spoor terecht was gekomen en zelf op tussentijdse beëindiging heeft aangedrongen, zodat hij zijn carrière elders zou kunnen voortzetten. Dat Roda JC onder die omstandigheden Letschert voor de resterende duur van het seizoen 2013/2014 heeft gecontracteerd met een optie voor nog twee jaar acht de arbitragecommissie niet excessief.

Verder is het evident dat Letschert zelf de arbeidsovereenkomst heeft ondertekend en ten tijde van de ondertekening wist dat een optiebeding was opgenomen. Ter zitting heeft Letschert verklaard dat hij alvorens te tekenen met zijn zaakwaarnemer uitdrukkelijk heeft gesproken over de mogelijkheden van een optiebeding. De arbeidsovereenkomst is tevens door Letschert doorgelezen en er is niet gesteld of gebleken dat Roda JC Letschert daartoe onvoldoende gelegenheid heeft geboden. Uiteindelijk heeft Letschert zelf uitdrukkelijk ingestemd met het onderhandelingsresultaat. Dat, naar het oordeel van de arbitragecommissie, meer overlegmomenten met de gelicentieerde spelersmakelaar hadden moeten worden ingebouwd leiden er in het onderhavige geval niet toe dat de arbeidsovereenkomst wordt aangetast.

Het betoog van Letschert dat de eerste vijf maanden van de arbeidsovereenkomst als proeftijd hebben te gelden en daarmee nietig zijn, kan de arbeidsovereenkomst evenmin aantasten. Indien Letschert zou worden gevolgd in zijn betoog, zou de juridische consequentie immers zijn dat er van rechtswege een arbeidsovereenkomst voor de duur van twee jaar en vijf maanden zou zijn ontstaan. Letschert heeft verder niet gesteld dat er sprake is van dwaling of een wilsgebrek zoals bedoeld in artikel 3:44 lid 1 BW.

Beslissing

De vorderingen van Letschert worden afgewezen en Letschert wordt veroordeeld in de proceskosten.

OVEREENKOMSTENRECHT

Hof Den Haag 1 juli 2014

Zaaknummer: 200.105.942/01 (*Supportersvereniging Ajax (SVA)/Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB)*)

Inleiding

Op 21 december 2011 vond de wedstrijd voor de KNVB-beker plaats tussen Ajax-AZ. Deze wedstrijd werd gestaakt omdat een toeschouwer het veld was opgekomen en vervolgens de AZ-keeper aanviel. De wedstrijd werd op 19 januari 2012 overgespeeld zonder de aanwezigheid van de supporters die op 21 december 2011 in het stadion zaten.

Iedere betaaldvoetbalorganisatie (bvo) in Nederland wordt door de KNVB (reglementen) verplicht om de Standaardvoorwaarden van de KNVB (hierna: Standaardvoorwaarden) van toepassing te verklaren bij het verkopen van toegangsbewijzen voor wedstrijden waarop de KNVB-reglementen van toepassing zijn. Artikel 4.2 Standaardvoorwaarden bepaalt dat supporters geen recht hebben op restitutie van de prijs van het toegangsbewijs bij 'de afgelasting, het staken, het niet uitspelen of het op grond van een uitspraak van een tuchtrechtelijk orgaan, de KNVB of het openbaar gezag spelen zonder publiek van een voetbalwedstrijd'. Op grond hiervan hebben de supporters van Ajax, aanwezig bij de gestaakte wedstrijd, de koopprijs van het toegangsbewijs ad € 15 niet gerestitueerd gekregen.

Namens SVA is op 17 januari 2012 schriftelijk aan de KNVB medegedeeld dat SVA bezwaar heeft tegen artikel 4.2 Standaardvoorwaarden. De KNVB werd een termijn van twee weken gesteld om hierover in overleg met SVA te treden. Dit heeft niet tot een oplossing geleid.

Op grond van artikel 6:240 en 6:241 BW heeft SVA de KNVB vervolgens voor het hof gedagvaard. SVA vordert, zo veel mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, een verklaring voor recht dat artikel 4.2 Standaardvoorwaarden onredelijk bezwarend is in de zin van artikel 6:240 lid 1 BW. Daarnaast vordert SVA het hof aan te geven op welke wijze het onredelijk bezwarende karakter van het beding kan worden weggenomen, althans een zodanige beslissing te nemen die het hof in goede justitie vermeent te behoren. Dit alles onder veroordeling van de KNVB in de proceskosten, inclusief rente. De KNVB heeft de vorderingen van SVA gemotiveerd bestreden.

Beoordeling

SVA is aan te merken als een belangenorganisatie als bedoeld in artikel 6:240 lid 3 BW en de KNVB als een belangenorganisatie in de zin van artikel 6:240 lid 2 BW. In het midden kan daarom blijven of de KNVB zelf de Standaardvoorwaarden gebruikt. Vaststaat verder dat de Standaardvoorwaarden kunnen worden aangemerkt als algemene voorwaarden als bedoeld in artikel 6:231 BW en dat de Standaardvoorwaarden worden gebruikt in

overeenkomsten met de supporters van Ajax, waarvan de belangen door SVA worden behartigd. Op grond hiervan is voldaan aan de voorwaarden voor ontvankelijkheid van SVA en is het hof bevoegd van deze verordeningen kennis te nemen, ex. artikel 6:241 lid 1 BW.

Er dient slechts een abstracte toetsing plaats te vinden, waarbij het hof er rekening mee dient te houden dat de Standaardvoorwaarden van toepassing zijn op toegangsbewijzen voor alle betaaldvoetbalwedstrijden, alsmede dat de Standaardvoorwaarden kort gezegd ten doel hebben voetbalwedstrijden ordelijk te laten verlopen. De juridische status van een toegangsbewijs van een voetbalwedstrijd zal in het midden worden gelaten.

Het hof acht de stelling van SVA, dat een toegangkaart van een voetbalwedstrijd recht geeft om een gehele wedstrijd bij te wonen, onjuist. De gebruiker van de Standaardvoorwaarden heeft reeds de overeengekomen prestatie verricht wanneer hij toegang heeft verleend tot het stadion waar de wedstrijd wordt gespeeld. Dat deze eventueel zou worden gestaakt, doet hier niet aan af. Hierbij wordt meegewogen dat een voetbalwedstrijd uit de aard van de zaak een grillig verloop kan hebben. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat er gebeurtenissen tijdens de wedstrijd plaatsvinden waardoor een wedstrijd wordt stilgelegd of gestaakt. Dat de wedstrijd vervolgens wordt overgespeeld zonder publiek ter voorkoming van ongeregelheden, met inachtneming van het doel om voetbalwedstrijden ordelijk te laten verlopen, levert in deze omstandigheden dan ook geen tekortkoming op van de gebruiker van de Standaardvoorwaarden. Artikel 4.2 Standaardvoorwaarden is in dit opzicht niet onredelijk bezwarend.

Anders is dit voor zover artikel 4.2 Standaardvoorwaarden ieder recht op restitutie van de prijs van een toegangsbewijs uitsluit – ook als op voorhand wordt bepaald dat de wedstrijd dient te worden gespeeld zonder publiek en het derhalve niet gaat om het overspelen van een reeds eerdere gespeelde wedstrijd of de voortzetting van een gestaakte wedstrijd. In dit soort gevallen gaat het dus om wedstrijden die nog niet (gedeeltelijk) waren gespeeld. Volgens het hof sluit artikel 4.2 Standaardvoorwaarden hiermee elke bevoegdheid tot ontbinding volledig uit, althans wordt deze bevoegdheid beperkt. Op basis hiervan is artikel 4.2 Standaardvoorwaarden in strijd met de zwarte lijst zoals weergegeven in artikel 6:236 onderdeel b BW en daarmee onredelijk bezwarend in de zin van artikel 6:240 BW.

De KNVB heeft aangevoerd dat een dergelijke situatie zich in de praktijk niet zal voordoen, omdat door de gebruiker geen toegangskarten zullen worden verkocht als op voorhand bekend is dat er geen publiek aanwezig mag zijn. Volgens het hof volgt dit echter niet uit de tekst van artikel 4.2 Standaardvoorwaarden en doet het feit dat een dergelijke situatie zeldzaam zou zijn evenmin af aan de conclusie dat het een onredelijk bezwarend beding betreft.

Het hof oordeelt dat de gevorderde verklaring voor recht dient te worden toegewezen. Nu partijen hiermee voldoende duidelijkheid hebben op welke wijze artikel 4.2 Standaardvoorwaarden dient te worden aangepast, zal de vordering die zich hierop richt worden afgewezen.

Beslissing

Het hof verklaart voor recht dat artikel 4.2 Standaardvoorwaarden onredelijk bezwarend is in de zin van artikel 6:240 lid 1 BW, voor zover het publiek geen recht heeft op restitutie van (enig deel van) de prijs van een toegangsbewijs of andere compensatie in geval van een uitspraak (tuchtrechtelijk orgaan, KNVB of openbaar gezag) inhoudende dat een niet eerder (gedeeltelijk) gespeelde wedstrijd zonder publiek dient te worden gespeeld.

De KNVB wordt, als overwegend in het ongelijk gestelde partij, veroordeeld in de kosten van het geding. Het vonnis wordt voor zover uitvoerbaar bij voorraad verklaard en het meer of anders gevorderde wordt afgewezen.

Rb. Noord-Holland 5 augustus 2014

ECLI:NL:RBNHO:2014:7225 (*Gemeente Alkmaar (Gemeente)/AZ N.V. & Stadion Alkmaar Beheer B.V. (SAB)*)

Inleiding

Op 5 oktober 2011 heeft de gemeente Alkmaar met AZ N.V. en SAB (hierna tezamen: AZ) afspraken gemaakt met betrekking tot de vestiging van het nieuwe trainingscomplex aan de Westrand in Alkmaar. Deze afspraken zijn door de gemeente Alkmaar verwoord in een brief van 26 juli 2011. De gemaakte afspraken zouden, na instemming van de gemeenteraad, worden uitgewerkt en vastgelegd in een door AZ en de gemeente Alkmaar te ondertekenen huurovereenkomst en samenwerkingsovereenkomst, alsmede een tussen SAB en de gemeente Alkmaar te ondertekenen erfpachtovereenkomst. Partijen zouden zich daarbij richten op oplevering en ingebruikname van het trainingscomplex eind 2013/begin 2014.

Partijen hebben vervolgens talloze onderhandelingen gevoerd om de plannen te realiseren en partijen hebben gezamenlijk hun afspraken nog op een aantal punten gewijzigd. De geplande oplevering en ingebruikname van het complex eind 2013/begin 2014 is niet gehaald.

Eind oktober 2013 heeft de gemeente Zaanstad aan de gemeente Alkmaar kenbaar gemaakt dat zij door AZ is benaderd met het verzoek de mogelijkheid voor een nieuw trainingscomplex te onderzoeken. Gemeente Zaanstad en AZ hebben op 25 januari 2014 een intentieovereenkomst getekend voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de vestiging van een trainingscomplex op het sportcomplex Kalverhoek in de gemeente Zaanstad.

In overleg met de gemeente Alkmaar heeft AZ medege-deeld dat medio mei 2014 definitief zou worden besloten waar het nieuwe trainingscomplex zou worden gevestigd. Op 13 mei 2014 zijn door de gemeente Alkmaar aan AZ voor de laatste maal concepten (huurovereenkomst, overeenkomst van erfpacht en overeenkomst van geldlening) toegestuurd, maar dit heeft opnieuw niet geleid tot definitieve overeenstemming.

Op 18 mei 2014 heeft AZ bekendgemaakt dat het nieuwe trainingscomplex in de gemeente Zaanstad zal worden gevestigd en op 6 juni 2014 heeft AZ met de gemeente Zaanstad een overeenkomst ondertekend ter realisatie van het trainingscomplex.

De gemeente Alkmaar start vervolgens een kort geding en vordert AZ te veroordelen om, op basis van de laatst uitgewisselde concepten, te goeder trouw de onderhandelingen met haar over de uitwerking van de gemaakte uitspraken voort te zetten. Daarnaast wordt gevorderd om AZ te gebieden zich te onthouden van iedere handeling gericht op vestiging van het trainingscomplex op het sportcomplex Kalverhoek. Dit onder oplegging van een dwangsom en met een veroordeling van AZ in de proceskosten.

Beoordeling

De gemeente Alkmaar legt aan haar vorderingen ten grondslag dat zij bindende afspraken met AZ zou hebben en dat AZ wanprestatie pleegt jegens haar doordat er een overeenkomst met gemeente Zaanstad is gesloten. De gemeente Alkmaar zou gemeente Zaanstad tijdig over de bindende afspraken hebben geïnformeerd, waardoor de gesloten overeenkomst met de gemeente Zaanstad niet aan toewijzing van de vorderingen in de weg kan staan. Er zou tussen de gemeente Alkmaar en AZ feitelijke overeenstemming bestaan over alle noodzakelijke afspraken voor de vestiging van het trainingscomplex in de gemeente Alkmaar. De nadere uitwerking van de ondergeschikte punten zou niet in de weg staan van de vestiging van het trainingscomplex en evenmin aanleiding geven om de contractuele uitwerking van de laatste (ondergeschikte) punten af te breken. De gemeente Alkmaar benadrukt dat zij zich aldus beroept op een verplichting om door te onderhandelen en niet op de goede trouw in precontractuele fase.

AZ betwist dat er bindende afspraken zouden zijn gemaakt met de gemeente Alkmaar. Er zou slechts sprake zijn van een intentieovereenkomst, zoals ook erkend door (het college van B&W van) de gemeente Alkmaar in eerdere correspondentie. Na het tekenen van deze intentieovereenkomst is het vertrouwen van AZ in de gemeente echter ernstig beschadigd geraakt. Partijen werden het op een aantal punten niet eens, waardoor AZ er ernstig rekening mee moest houden dat het trainingscomplex niet op korte termijn kon worden gerealiseerd. AZ is daarom met gemeente Zaanstad in gesprek getreden. Verder draagt AZ nog aan dat zij in januari 2014 bij de gemeente kenbaar heeft gemaakt dat zij medio mei 2014

een besluit zou nemen, maar dat ook in deze periode niet tot definitieve overeenstemming werd gekomen.

De voorzieningenrechter is van oordeel dat de vordering tot dooronderhandelen moet worden beoordeeld aan de hand van twee vragen. Allereerst is relevant of het AZ, gezien de (deels concrete) afspraken uit 2011 en de stand van de onderhandelingen tot aan mei 2014, nog vrij stond om de onderhandelingen af te breken en een overeenkomst met de gemeente Zaanstad te sluiten. Daarnaast moet worden geoordeeld of, met het oog op de inmiddels met de gemeente Zaanstad gemaakte afspraken, thans nog van AZ kan worden gevegd dat de onderhandelingen met de gemeente Alkmaar, op straffe van verbeurte van dwangsom, worden voortgezet. De vraag in hoeverre er sprake is van een precontractuele of een postcontractuele verhouding is voor de beantwoording van deze vragen niet relevant.

In dit kort geding acht de voorzieningenrechter het lastig te beantwoorden of het AZ nog vrij stond om de onderhandelingen af te breken en in zee te gaan met de gemeente Zaanstad. Het is immers onzeker hoe in een eventuele bodemprocedure over de vordering tot dooronderhandelen zal worden geoordeeld. Voorts is van belang dat AZ ter zitting onomwonden duidelijk heeft gemaakt dat het nieuwe trainingscomplex in Zaanstad wordt gevestigd en AZ niet langer bereid is verder te onderhandelen met de gemeente Alkmaar. Verdere onderhandelingen zijn daarom gedoemd te mislukken. Toewijzing van de vordering strekkende tot dooronderhandelen zal daarom alleen leiden tot executiegeschillen, waarbij de vraag moet worden beantwoord of AZ heeft voldaan aan haar, op straffe van een dwangsom opgelegde verplichting, te goeder trouw door te onderhandelen. AZ zal daarbij in een weinig benijdenswaardige positie terechtkomen, omdat AZ zich naar alle waarschijnlijkheid genoodzaakt ziet de onderhandelingen alsnog te laten stuklopen door weinig of geen water bij de wijn te doen en tegelijkertijd moet proberen om hierbij dwangsommen te vermijden.

De voorzieningenrechter kan slechts constateren dat, los van de schuldvraag, de breuk tussen partijen inmiddels kennelijk zodanig definitief is dat bij verder onderhandelen geen reële kans bestaat op een positieve uitkomst. De vordering die strekt tot dooronderhandelen zal worden afgewezen. Als gevolg daarvan moet de vordering die strekt tot het verbieden van uitvoering geven aan de overeenkomst met gemeente Zaanstad, eveneens worden afgewezen.

Beslissing

De voorzieningenrechter weigert de gevorderde voorziening en veroordeelt de gemeente Alkmaar in de proceskosten.

Rb. Gelderland (vzr.) 11 augustus 2014

ECLI:NL:RBGEL:2014:5127 (*Clafis Engineering Noord B.V. (Clafis)/Sport Navigator.nl B.V. (Sport Navigator)*)

Inleiding

Sport Navigator heeft zich gespecialiseerd in sportmarketing en sportmanagement en ondersteunt diverse professionele schaatsers uit verschillende landen op commercieel gebied. Zij werft daartoe sponsors en tegen betaling dragen de schaatsers het logo van de sponsor tijdens (internationale) wedstrijden op hun pak. Clafis is een landelijk opererend ingenieursbureau.

Sport Navigator en Clafis hebben op 12 mei 2010 een Logo-overeenkomst (hierna: overeenkomst) gesloten voor de periode van 3 mei 2010 tot en met 1 april 2014. In de overeenkomst is onder andere bepaald dat Clafis Sport Navigator betaalt voor het aantal schaatsers dat met het logo van Clafis rijdt (lees: het exposurepercentage). Voorts is bepaald dat partijen elkaar alle informatie zullen verschaffen welke redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitvoering van de overeenkomst.

Op 13 maart 2014 is bekendgemaakt dat Clafis een eigen schaatsploeg zal starten. Nadien zijn partijen het niet meer eens geworden over de informatieplicht van Sport Navigator aan Clafis. Clafis besluit een kort geding te starten. Gevorderd wordt dat Sport Navigator wordt bevolen Clafis te informeren over de schaatsers en schaatsbonden die aan Sport Navigator verbonden zijn geweest tijdens de looptijd van de overeenkomst, welke van die schaatsers met het logo van Clafis hebben gereden en welke exposurepercentages werden gehaald. Sport Navigator voert gemotiveerd verweer.

Beoordeling

Het verweer van Sport Navigator, dat sprake is van rechtsverwerking omdat Clafis gedurende de overeenkomst in ruime mate is voorzien van alle gevraagde en ongevraagde informatie, treft geen doel. Hoewel Sport Navigator steeds aan Clafis heeft gefactureerd kon Clafis niet aan de hand van de facturen nagaan welke schaatsers op welke wedstrijden met haar logo hadden gereden. Sport Navigator heeft ter onderbouwing van haar stellingen correspondentie overgelegd waaruit zou blijken dat Clafis in ruime mate van informatie is voorzien. De voorzieningenrechter constateert echter dat Sport Navigator geen stukken in het geding heeft gebracht waaruit blijkt welke schaatsers bij de van belang zijnde wedstrijden hebben gereden met het Clafis-logo. Derhalve is niet aannemelijk geworden dat Sport Navigator de gevraagde informatie al aan Clafis heeft verschaft. Het enkele tijdsverloop is daarnaast onvoldoende om tot het oordeel te komen dat Clafis haar recht om te worden geïnformeerd, zoals voortvloeit uit de overeenkomst, heeft verwerkt.

Aan het verweer van Sport Navigator dat zij geen informatie meer behoeft te verstrekken omdat de overeenkomst reeds is geëindigd, wordt eveneens voorbijgegaan.

De overeenkomst heeft namelijk te gelden als een overeenkomst van opdracht. De opdrachtnemer is hierbij verplicht aan de opdrachtgever verantwoording af te leggen over de wijze waarop hij zich van de opdracht heeft gekweten. Bij het einde van de overeenkomst eindigt niet automatisch ook deze verantwoordingsplicht.

Een beroep op de klachtplicht uit artikel 6:89 BW kan Sport Navigator evenmin baten. Om te kunnen beoordelen of Sport Navigator deugdelijk heeft gepresteerd dient Clafis immers te beschikken over informatie die tot het domein van Sport Navigator behoort. Zolang Clafis deze informatie niet heeft ontvangen dient dit verweer als prematuur te worden beschouwd.

Nu Sport Navigator niet onvoorwaardelijk bereid is geweest om de relevante informatie te verstrekken, heeft Clafis een voldoende spoedeisend belang bij haar vordering.

De voorzieningenrechter wijst er nog op dat het niet aannemelijk is geworden dat partijen zijn overeengekomen dat alle aan Sport Navigator verbonden schaatsers bij internationale wedstrijden met het Clafis-logo zouden rijden. Uit de considerans van de overeenkomst, waarnaar Clafis verwijst, blijkt dit ook niet expliciet. Daarnaast wordt Sport Navigator gevolgd in de stelling dat zij slechts gehouden is informatie te verstrekken over EK's allround en WK's sprint, nu dit door Clafis onvoldoende is weersproken.

De primaire vordering zal worden toegewezen, waardoor een beroep op de exhibitieplicht ex artikel 843a RV geen bespreking meer behoeft.

Beslissing

De voorzieningenrechter beveelt Sport Navigator om binnen zeven dagen na betekening van het vonnis aan Clafis opgave te doen van alle schaatsers/schaatsbonden die gedurende de looptijd van de overeenkomst waren verbonden aan Sport Navigator, de schaatsers die gedurende de looptijd van de overeenkomst met het logo van Clafis hebben gereden op de EK's Allround en WK's Sprint en van de exposurepercentages van deze schaatsers. Sport Navigator zal worden veroordeeld tot betaling van een dwangsom van € 1000 voor iedere dag of dagdeel dat zij in gebreke blijft aan dit bevel te voldoen, met een maximum van € 50 000. Tevens wordt Sport Navigator veroordeeld in de proceskosten, de nakosten aan de zijde van Clafis en voorwaardelijk in de kosten van betekening. Het meer of anders gevorderde wordt afgewezen.

VERENIGINGSRECHT

Rb. Den Haag 18 juni 2014

ECLI:NL:RBDHA:2014:9071 (*Kempense Darts Organisatie (KDO)/Nederlandse Darts Bond (NDB)*)

Inleiding

De NDB is een overkoepelende landelijke dartsvereniging en KDO is als vereniging lid van de NDB. De statuten van de KDO bepalen dat verenigingsleden van KDO tevens rechtstreeks lid van de NDB dienen te zijn. Op 17 oktober 2011 heeft een algemene ledenvergadering van KDO plaatsgevonden, waarbij 1100 van de 1700 KDO-leden hebben besloten hun lidmaatschap op te zeggen en zich aan te sluiten bij een nieuw op te richten vereniging: de Darts Organisatie Eindhoven (hierna: D.O.E.). De KDO heeft de NDB bij brief van 28 augustus 2012 hiervan op de hoogte gesteld.

De NDB stelt zich in haar brief van 1 oktober 2012 aan KDO op het standpunt dat het besluit van de leden om zich af te gaan scheiden van de NDB via de nieuwe vereniging D.O.E. in strijd is genomen met de statuten van zowel KDO als de NDB. Nu de NDB van mening is dat het besluit schade zal toebrengen aan de dartsport is besloten het lidmaatschap van KDO met ingang van 1 januari 2013 op te zeggen. KDO heeft de kans dit te voorkomen als het besluit tot afsplitsing voor 1 januari 2013 wordt herzien.

Bij brief van 18 maart 2013 heeft het bestuur van de NDB aan KDO kenbaar gemaakt dat de NDB voornemens is KDO te royeren als KDO een deel van haar achterban geen lid meer laat zijn van de NDB. Op 7 mei 2013 wordt door de NDB schriftelijk aan KDO medegedeeld dat het lidmaatschap van KDO per direct wordt opgezegd. Dit als gevolg van de schriftelijke bevestiging van KDO dat D.O.E. geen lid zal worden van de NDB.

KDO start een bodemprocedure en vordert (i) het besluit van de NDB van 7 mei 2013 te vernietigen, (ii) voor recht te verklaren dat dit besluit nietig is en (iii) het besluit van de NDB van 1 oktober 2012, voor zover dit haar rechtskracht niet zou hebben verloren, te vernietigen. KDO stelt zich op het standpunt dat de genoemde besluiten zijn genomen in strijd met de statuten van de NDB en in strijd met de redelijkheid en billijkheid. Op grond van strijdigheid met de wet en/of statuten vordert KDO een verklaring voor recht dat het besluit van 7 mei 2013 nietig is. Er zou sprake zijn van strijd met de statuten omdat de NDB stelt dat er sprake zou zijn van een royement. Een royement is op basis van de NDB-statuten echter alleen mogelijk indien de tuchtcommissie van de NDB de zaak heeft behandeld; dit zou niet zijn gebeurd.

De NDB voert gemotiveerd verweer.

Beoordeling

De rechtbank constateert dat partijen van mening verschillen over de vraag hoe de besluiten van 1 oktober

2012 en 7 mei 2013 dienen te worden gekwalificeerd. Uit de gedingstukken en uit het ter zitting verklaarde, wordt afgeleid dat de NDB met haar besluiten van 1 oktober 2012 en 7 mei 2013 een opzegging van het lidmaatschap heeft bedoeld. Dit volgt onder meer uit het feit dat het bestuur van de NDB de besluiten heeft genomen. Daarnaast sluiten de gronden, alsmede de door de NDB in haar brief van 7 mei 2013 gebruikte omschrijving 'opzegging per direct', aan bij hetgeen in de NDB-statuten is vermeld omtrent opzegging. Dat de NDB de term royement gebruikt, leidt niet tot een ander oordeel. De NDB heeft evenmin duidelijk antwoord gegeven op de vraag welke van de besluiten aan opzegging ten grondslag ligt. De rechtbank zal er daarom van uitgaan dat beide besluiten aan opzegging ten grondslag liggen.

Partijen zijn het eens over de gronden die de NDB voor opzegging aanvoert: het handelen van KDO in strijd met de NDB-statuten (artikel 5 lid 1 onderdeel a NDB-statuten) en het schaden van de belangen van de NDB en de dartsport in het algemeen (artikel 5 lid 1 onderdeel b NDB-statuten). Bij beide besluiten is het materiële geschilpunt of het bestuur van de NDB, onder afweging van alle betrokken belangen, in de gegeven situatie, op de door haar aangevoerde gronden, in redelijkheid en naar billijkheid heeft kunnen komen tot opzegging van het lidmaatschap van KDO.

De NDB stelt dat het besluit van KDO om 1100 leden af te scheiden tot gevolg heeft dat deze leden niet meer kunnen deelnemen aan landelijke toernooien en geen rankingpunten meer kunnen verdienen. De doorgroei van deze spelers wordt daarmee belemmerd, hetgeen de dartsport zou schaden. Met de afsplitsing zou KDO een onderscheid hebben gemaakt tussen professionals en amateurs. Ondanks toezeggingen om de (voormalige) leden terug te laten keren als KDO-leden is dit onderscheid vervolgens door KDO actief in stand gehouden. Dit zou in strijd zijn met de statutaire doelstelling van de NDB om de sport 'in de breedte' te bevorderen. Voorts stelt de NDB dat zij door de afsplitsing € 1100 minder aan contributie ontvangt, waardoor een begrotingstekort zou ontstaan. Op basis van deze argumenten zou de opzegging zijn gerechtvaardigd.

De rechtbank is van oordeel dat deze stellingen (c.q. verwijten) die de NDB aan haar besluiten ten grondslag heeft gelegd reeds dienen af te ketsen op het feit dat de vertrokken KDO/NDB-leden zelf hebben beslist om hun lidmaatschap op te zeggen. KDO heeft niet in haar macht of leden blijven of vertrekken en de NDB heeft onvoldoende argumenten aangevoerd die rechtvaardigen dat de beslissing van de 1100 leden om het lidmaatschap op te zeggen zou moeten worden toegerekend aan KDO, althans dat op KDO een verplichting zou rusten om de leden hun lidmaatschap te laten voortzetten.

Bovendien blijkt nergens uit dat KDO, mits dit onderscheid al zou bestaan, een actieve rol heeft gehad bij het in stand laten van de splitsing tussen professionals en

amateurs. Dat de splitsing heeft plaatsgevonden tijdens de algemene ledenvergadering van KDO is namelijk onvoldoende om dit aan te nemen. Verder is van enige concrete schade aan de dartsport en de NDB niet gebleken. KDO heeft de gestelde schade immers betwist en gesteld dat diverse leden toch weer zijn teruggekeerd naar KDO. Daarnaast heeft KDO gesteld dat de NDB op dit moment geen begrotingstekort heeft, hetgeen door de NDB niet is weersproken.

Bespreking van aanvullende verwijten, bijvoorbeeld dat KDO andere dartverenigingen zou hebben 'geronseld' om het lidmaatschap van de NDB op te zeggen, kan achterwege blijven, nu naast de besproken verwijten in de brieven van 1 oktober 2012 en 7 mei 2013 niet nader is ingegaan op deze aanvullende verwijten.

De rechtbank komt tot de conclusie dat de verwijten van de NDB aan KDO ongegrond zijn. Derhalve ontbreekt een geldige grondslag aan de besluiten om het lidmaatschap van KDO op te zeggen. Door deze besluiten worden de belangen van KDO echter wél ernstig geschaad, onder meer omdat KDO haar stemrecht in de algemene vergadering verliest en niet langer mag deelnemen aan door de NDB georganiseerde competities. Dit leidt tot het oordeel dat, in het licht van de onevenredigheid van de betrokken belangen, de NDB in redelijkheid (en naar billijkheid) niet tot haar besluiten heeft kunnen komen. De besluiten zijn vernietigbaar. Nu de vorderingen van KDO (deels) zullen worden toegewezen, kan de vordering die strekt tot nietigverklaring van het besluit van 7 mei 2013, onbesproken blijven.

Beslissing

De rechtbank vernietigt de besluiten van de NDB van 1 oktober 2012 en 7 mei 2013. De NDB wordt veroordeeld in de kosten van de procedure, het vonnis wordt uitvoerbaar bij voorraad verklaard en het meer of anders gevorderde wordt afgewezen.

Rb. Midden-Nederland (vzr.) 25 juli 2014

ECLI:NL:RBMNE:2014:3170 (*Stichting Bestrijding Antisemitisme (Stichting BAN)/Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB)*)

Inleiding

Voor wedstrijden die onder auspiciën van de KNVB plaatsvinden zijn betaaldvoetbalorganisaties (hierna: BVO's), als organisator van de voetbalwedstrijd, gebonden aan de Richtlijn Bestrijding Verbaal Geweld. In deze richtlijn is onder meer bepaald dat BVO's en supportersverenigingen verantwoordelijk zijn voor duidelijke tolerantiegrenzen ten aanzien van ongewenste spreekkoren en al het mogelijk dienen te ondernemen om dit tegen te gaan. Dit dient zowel preventief, beheersmatig als repressief te gebeuren.

De KNVB is organisator van de bekerfinale en het duel om de Johan Cruijff Schaal. Hoewel de KNVB formeel geen BVO is, acht de KNVB zich wel gehouden de voor

BVO's geldende regels na te leven. Tijdens de bekerfinale tussen PEC Zwolle en Ajax op 20 april 2014 hebben onder andere Ajax-supporters de volgende spreekkoren aangeheven: 'wie niet springt, die is (g)een Jood' en 'wat zijn die Joden stil'. Er is niets ondernomen tegen de spreekkoren.

Stichting BAN stelt zich op het standpunt dat deze spreekkoren antisemitisch en ongewenst zijn en dat de KNVB onrechtmatig zou hebben gehandeld door niet op te treden. In kort geding vordert Stichting BAN kort gezegd de KNVB in de toekomst te gebieden om onmiddellijk adequate maatregelen te treffen indien zich tijdens door de KNVB georganiseerde voetbalwedstrijden bij herhaling spreekkoren voordoen, waarin de woorden 'Jood' en/of 'Joden' voorkomen. Dit teneinde de spreekkoren te beëindigen en/of nieuwe spreekkoren te voorkomen, welke maatregelen zo nodig dienen uit te monden in het stilleggen van de betreffende wedstrijd, zulks op straffe van een dwangsom ter hoogte van € 1 000 000 per wedstrijd waarin KNVB dit gebod niet naleeft.

Daarnaast vordert Stichting BAN de KNVB te gebieden om binnen zeven dagen na betekening van het vonnis de tolerantiegrenzen voor spreekkoren tijdens door haar georganiseerde wedstrijden kenbaar te maken door middel van een paginagrote advertentie in ten minste drie landelijke dagbladen, met daarin de bekendmaking dat de KNVB ieder spreekkoor waarin de woorden 'Jood' en/of 'Joden' voorkomen als ongewenst beschouwt. Ook wordt gevraagd voor een veroordeling van de KNVB in de proceskosten.

De KNVB voert gemotiveerd verweer.

Beoordeling

De voorzieningenrechter is van oordeel dat de spoedeisendheid zit in het feit dat op korte termijn, 3 augustus 2014, de door de KNVB georganiseerde wedstrijd tussen wederom PEC Zwolle en Ajax om de Johan Cruijff Schaal zal plaatsvinden. Het geschil tussen partijen betreft in de kern genomen de vraag of ieder gebruik van het woord 'Jood' of 'Joden' in een spreekkoor ontoelaatbaar is. Het gaat daarbij niet om spreekkoren zoals 'Wij gaan op Jodenjacht', 'Hamas, Hamas, Joden aan het gas' en 'Kutkanjerjoden'. Tussen partijen staat immers vast dat deze spreekkoren als antisemitisch moeten worden aangemerkt en daartegen moet worden opgetreden. Het betreft de spreekkoren zoals die plaatsvonden tijdens de bekerfinale.

Ter zitting heeft de KNVB uitgebreid toegelicht dat (een deel van de fanatieke) Ajax-supporters al tientallen jaren bij wedstrijden van Ajax spreekkoren inzetten met daarin het woord 'Jood', omdat zij dat zelf beschouwen als een geuzennaam, waarvan zij zich met een grote mate van trots bedienen. Bij deze door hunzelf gebezigde naam sluiten ook andere clubs zich aan met hun tot Ajax(-supporters) gerichte spreekkoren. Stichting BAN heeft dit niet weersproken. Derhalve moet worden gecon-

stateerd dat de spreekkoren tijdens de bekerfinale een vast gebruik zijn bij wedstrijden van Ajax.

Partijen zijn het echter niet eens over de vraag of de spreekkoren tijdens de bekerfinale in objectieve zin zijn aan te merken als antisemitisch en op die grond dienen te leiden tot ingrijpen van de wedstrijdorganisator. Uit de stellingen van partijen blijkt dat zij het er wel over eens zijn dat de spreekkoren in subjectieve zin door aanhoorders als antisemitisch en kwetsend kunnen worden ervaren en dat daarom is gerechtvaardigd dat de spreekkoren worden teruggedrongen. In dit kader heeft de KNVB voldoende aannemelijk gemaakt dat overleg met alle betrokkenen (voetbal-, supporters- en veiligheidsinstanties en Joodse organisaties) noodzakelijk is. Op deze manier zou bewustheid moeten worden gecreëerd omtrent het karakter van de spreekkoren en om in verband daarmee te kunnen komen tot een passend beleid en adequate maatregelen ter terugdringing van de spreekkoren. De KNVB heeft ter zitting aangeboden het voortouw in dit overleg te willen nemen. De voorzieningenrechter is van oordeel dat bij dit overleg ook een grote rol voor Ajax is weggelegd. Ajax is zelf namelijk verantwoordelijk voor haar eigen thuiswedstrijden.

Op grond van deze overwegingen oordeelt de voorzieningenrechter dat dit kort geding een te beperkt kader biedt om vooruit te kunnen lopen op het oordeel in een eventueel bodemgeschil en om het gevorderde toe te wijzen. Dit oordeel heeft zowel betrekking op de vraag of de spreekkoren antisemitisch en kwetsend zijn als op de vraag met welke feitelijke en handhaafbare maatregelen de spreekkoren kunnen worden teruggedrongen.

In het voordeel van de KNVB pleit dat aan toewijzing van de vordering onbeheersbare veiligheidsrisico's verbonden zijn. Van een plotseling algeheel verbod op het gebruik van het woord 'Jood', zo kort vóór de wedstrijd om de Johan Cruijff Schaal zal een zeer escalerend effect uitgaan. Nu de KNVB heeft aangegeven de gevorderde maatregelen niet voor 3 augustus 2014 te kunnen treffen is oplegging van het gevorderde gebod daarnaast ook te ingrijpend. Afgezien hiervan merkt de voorzieningenrechter nog op dat voor de gevorderde publicatie onvoldoende grond bestaat. Ook met betrekking tot het vaststellen van de tolerantiegrenzen lijkt het voornoemde gesprek tussen partijen een geschikter middel.

De gevorderde voorzieningen van Stichting BAN dienen te worden afgewezen. Wél erkent de voorzieningenrechter het belang van duidelijkheid over de (on)toelaatbaarheid van de in dit geding ter discussie staande spreekkoren en de daartoe te formuleren normen. Op grond van de ter zitting gedane uitlatingen van de KNVB mag Stichting BAN verwachten dat de KNVB het hare zal doen om een gesprek hieromtrent op gang te brengen en op gang te houden.

Beslissing

De voorzieningenrechter wijst de vorderingen af en veroordeelt Stichting BAN, als de in het ongelijk gestelde partij, in de proceskosten.